

BERICHTEN EN VARIA.

Nationale Prijsvraag (uitgeschreven door het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap.)

Het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap looft een gouden medaille uit (eventueel te vervangen door een som van drie honderd gulden) voor de beantwoording van de volgende prijsvraag:

»Het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap vraagt een bijdrage tot het experimenteel physisch, chemischen bacteriologisch onderzoek naar den invloed van zilverzouten op de tandweefsels in het algemeen en in het bijzonder naar de zilverimprignatiemethode ter behandeling van wortelkanalen en van caries volgens Percy R. Howe (aangegeven in *The Dental Cosmos* September 1917).

Het vraagt, *indien mogelijk*, een wijziging van deze methode, opdat verkleuring van de weefsels van den tand of zijn omgeving worde voorkomen (bij voorbeeld door vervanging van het zilver door een ander metaal), of een aanvulling der methode, opdat de eenmaal ontstane verkleuring worde weggenomen.«

Gerechtigd tot mededinging zijn zij, die bevoegd zijn in Nederland de tandheelkunde uit te oefenen en alle aan een Nederlandsche Universiteit ingeschreven studenten.

Het bekroonde antwoord wordt het eigendom van het Genootschap. Het Genootschap verkrijgt het recht van publicatie, indien het binnen drie maanden na de uitspraak der Prijsvraag-Commissie daarvan gebruik wenscht te maken.

Antwoorden worden, getypt en onder motto, bij voorkeur vergezeld van praeparaten en foto's, ingewacht voor 1 Maart 1920 aan het adres van den Secretaris der Prijsvraag-Commissie, Louis Frank, van Baerlestraat 14, Amsterdam.

Op Zaterdag 22 Juni zal collega Witthaus te Zwolle voor het N. T. G. eene voordracht houden over zijne ervaringen in Gleinitz betreffende kaakverwondingen.

Het N. T. G. stelt zich voor alle zusterverenigingen en belangstellende autoriteiten ter bijwoning van deze voordracht uit te noodigen.

De datum waarop de voordracht gehouden wordt valt samen met den 2^{den} vergaderdag van de Maatschappij.

De 1e Secretaris v/h N. T. G.
D. E. DA COSTA.

Nationale Prijsvraag, (uitgeschreven door de Nederl. Vereeniging tot Bestrijding van het Tandbederf.)

De Nederl. Vereen. t. b. v. h. Tandbederf heeft in hare Vergadering van 15 Maart 1918 besloten tot het uitschrijven van de volgende nationale prijsvraag, waarvoor zij uitlooft een eersten prijs van f 100 en een tweeden prijs van f 50.—.

»De N. v. t. b. v. h. Tandbederf vraagt een *schetsmatig ontwerp* van een wandplaat (waarvan de afmetingen niet grooter zullen worden dan 1 bij 1^{1/2} Meter), geschikt om op scholen, in kazernes en op andere plaatsen, waar het groote publiek voorlichting behoeft, opgehangen te worden en die op sprekende en pakkende wijze aangeeft, wat iedereen te doen heeft in den strijd tegen het tandbederf, met korten, duidelijken tekst ter nadere toelichting. De bedoeling is een z.g. schoolplaat, geen reclameplaat.

Daarbij is bepaald, dat de antwoorden vóór 31 Dec. 1918 ingeleverd moeten worden aan het adres van ondergeteekende, onder een bepaald motto, dat in een verzegeld couvert bij het antwoord moet worden gevoegd.

De antwoorden worden ter beoordeeling in handen gesteld van het Bestuur der N. v. t. B. v. h. Tandbederf. De bekroonde ontwerpen worden het eigendom der Ver-

eeniging. Ondergeteekende verstrekt desverlangd nadere inlichtingen.

Namens de N. v. t. A. v. h. Tandbederf,
de Secretaris
 C. VAN DER HOEVEN,
 Ieplaan 83, den Haag.

Prof. Dr. G. V. Black overleed den 31sten Augustus 1915 op Walnut Lodge in Illinois. Dat is nu meer dan twee jaar geleden en voor zoover ik weet is nog geen aankondiging daarvan in het Tijdschrift voor Tandheelkunde verschenen. Hoe zeer dan ook vertraagd, Prof. Black was een te zeldzame man dan dat zijn overlijden onopgemerkt voorbij mag gegaan worden.

Zijn werk is zoo voldoende over de geheele wereld bekend, dat het niet noodig is er lang over uit te weiden. Geboren in 1836 en een jeugd vol hard werk achter den rug hebbende vestigde hij zich in 1857. Hij merkte spoedig de gebrekkige methoden en materialen waarmee gewerkt moest worden, op. Met een bewonderingswaardige genialiteit slaagde hij erin de tandheelkunde op een stevige wetenschappelijke basis te plaatsen. Hij loste ingewikkelde problemen net zoo gemakkelijk op als dat hij instrumenten en apparaten uitvond. Hij was een geboren docent en hield sedert 1870 verschillende leerstoelen in vier verschillende colleges, tot hij in 1891 Professor en in 1897 Directeur van de Northwestern University Dental College werd, een positie welke hij tot zijn dood bekleedde.

De geschiedenis der Amerikaansche tandheelkunde in de laatste vijftig jaar is grootendeels het resultaat van zijn werk. Zijn studies in goudfoil, pathologie van het periodontium, emailranden, de physische eigenschappen der tanden, caviteitpreparatie en »extension for prevention«, tandheelkundige anatomie, nomenclatuur en amalgaam zijn wereldbekend en vormen nog steeds de basis voor een

overgroot deel van ons dagelijksch werk. Zijn boeken zijn standaardwerken en zijn onderzoekingen op ander gebied zijn veelzijdig. Hij was een uitstekend meteoroloog, botanist, bacterioloog en patholoog en schreef veel, zeer veel, over deze en tal van andere onderwerpen die zijn enorme veelzijdigheid bewijzen.

Op de jaarvergadering van de »National Dental Association« in 1916 werd een Commissie benoemd tot het treffen van maatregelen om door een passend standbeeld zijn nagedachtenis te eeren en vereeuwigen. Leden van die Commissie zijn: Drs. F. L. Gilmer, C. N. Johnson, E. K. Blair, F. B. Moorehead en voorzitter-penningmeester is Dr. Wm. H. G. Logan, 29 E. Madisonstreet, Chicago, Ill. Deze commissie heeft sindsdien bijna \$ 8000.— verzameld en is reeds overgegaan tot het benoemen van een jury die de modellen zal beoordeelen. Het standbeeld, in marmere en brons, zal dit jaar ergens in Illinois geplaatst worden, daar waar de familieleden en intieme vrienden dit het liefste zouden willen zien. De plaats schijnt nog niet definitief bepaald te zijn.

De Commissie zoekt echter nog steeds bijdragen noodig om de hooge onkosten te bestrijden. Het komt mij voor, dat wij allen Prof Black te veel dankbaarheid verschuldigd zijn, dan dat er eenige aarzeling over ons antwoord tot dien oproep behoort te zijn, en waar tot nu toe deze in Nederland nog niet gedaan is, bij mijn weten, wil ik met den meesten aandrang dien hier herhalen. Ieder geve naar zijn vermogen en het zou vooral aanbevelenswaardig zijn als de beide wetenschappelijke tandheelkundige vereenigingen in ons land, als zoodanig een bijdrage, ieder van b.v. f. 25.— gaven. Andere landen zijn ons in dezen reeds lang voorgegaan en Nederland kan niet lang meer wachten, daar het standbeeld dezen zomer onthuld zal worden. Iedere bijdrage, hoe klein ook is welkom en zal in een eerelijst blijvend vermeld worden. In verband met de slechte mailverbindingen is vlugge zending zeer gewenscht.

Laten de Nederlandsche tandartsen in het algemeen en de Tandheelkundige Vereenigen in het bijzonder nu toonen dat zij hun verplichting gevoelen en, zij het slechts in bescheiden wijze, bijdragen tot de nagedachtenis van dien reus der tandheekunde: Greene Vardinan Black.

Chicago, Jan. 1918.

F. VAN MINDEN.

Tentoonstellingsplan. De bedoeling of het doel, dat de Rotterdamsche Tandheelkundige Vereeniging met eene tentoonstelling beoogt is het wekken van gezonde en logische begrippen aangaande mond- en tandverzorging. En dat wel op de wijze der voorstelling, het voor de oogen van het publiek zichtbaar in beeld toonen van attributen voor dit bijzondere doel geschikt.

Indien het gelukt voldoende materiaal bij elkaar te brengen, dan ligt het voor de hand, dat de eerste maal te Rotterdam deze tentoonstelling gehouden wordt in aansluiting met het streven der Rotterdamsche Vereeniging zooals dit in hare statuten is uitgedrukt.

Het veelomvattende werk aan de voorbereiding verbonden en de behoefte, die ook elders (hier te lande) bestaat aan volksvoorlichting op dit gebied brengt van zelf mede, dat de eventuele resultaten van den arbeid der R. T. V. ook dien wijderen kring ten goede behooren te komen of kunnen komen.

Als de R. T. V. dan ook aanspraak maakt en een beroep doet op de medewerking der tandheelkundigen van Nederland, dan spreekt 't vanzelf, dat de te bereiken resultaten niet alléén van plaatselijk Rotterdamsch belang en nut zullen zijn. Vandaar dat de R. T. V. zich voorstelt speciaal wat deze werkzaamheid aangaat in nauw contact te komen en te blijven met de Nederlandsche Vereeniging tot bestrijding van het Tandbederf en de Vereeniging »Het Groene kruis« welke laatste zich o.a. het lot der tandlijders aangetrokken heeft.

Terecht kan de vraag gesteld worden of het oogenblik

tot aanvang der werkzaamheden goed gekozen is nu de wereldoorlog wel op zijn hevigst woedt.

Lang daarover te redeneeren is uit den booze, wijl wel niemand daarop het ware antwoord vermag te geven. Doch laten we tegenover deze vraag een andere stellen, waarom zou de wereldoorlog met zijne gevolgen een beletsel zijn om de werkzaamheden aan te vangen, indien de drijfveer tot activiteit aanwezig blijkt.

En nu de mogelijkheid. Ligt het onder het bereik *der tandheerkundigen van ons land* een »voorstelling« een »zichtbaar beeld« te geven van het nut eener rationeele mond- en tandverzorging.

Of is de hulp van buitenlandsche collega's hiertoe onmisbaar?

Zonder geringschatting van de eminente krachten en hulpbronnen dier collegae zou het getuigen van onderschatting der in ons land sluimerende krachten, indien deze vraag in bevestigenden zin zou worden beantwoord.

De R. T. V. kwam tot het besluit, dat hare poging thans aan te vangen redelijke kans van slagen heeft.

Voor alles dient een weloverwogen plan te worden vastgesteld.

Dit plan behoort een van te voren bepaald karakter te vertoonen.

Een bepaald karakter met het oog op onze beperkte krachten, onze finantiën, de verhoudingen in ons kleine land en de te bereiken lagen der bevolking.

En onmiddellijk kan dan al vastgesteld worden, dat genoemde factoren bij ons plan moeilijk te scheiden zijn, doch dat wij met de spaarzaamste middelen het breedste doel dienen te bereiken.

Hieruit volgt, dat wij ééne verzameling (tentoonstelling) zoodanig hebben in te richten, dat ze à tout usage geschikt blijkt.

De verfstrekkende bedoeling nu, die wij kunnen hebben is eene tentoonstelling berekend voor de ontwikkelde leeken, waaronder verstaan moeten worden: beoefenaren

van verwante wetenschappen en kunsten, overheidspersonen, wien het heil der bevolking in zekeren zin toevertrouwd is en de belanghebbende beter gesitueerden.

De beelden deze voor oogen gevoerd behooren zoodanig gerangschikt en geetiketteerd te worden, dat met weinig moeite eene keuze-tentoonstelling kan geabstraheerd worden, die ook voor minder-ontwikkelden vruchtbaar blijkt.

En op hare behoort deze geabstraheerde tentoonstelling, in 3° graad dus, gemetamorfoseerd te kunnen worden in eene verzameling, die het schoolkind een juisten kijk op het onderwerp in kwestie geeft.

Een kernachtige text kan elk voorwerp dusdanig illustreren, dat het levende woord, zool niet volkomen, dan toch bevredigend vervangen kan.

De constructie van deze »driegraden tentoonstelling« moet het betrekkelijk gemakkelijk doch zeker mogelijk maken periodiek en ter stede, waar zulks verlangd wordt het gewenschte materiaal beschikbaar te stellen.

Het beheer van een dergelijke tentoonstelling kan op den duur het beste geschieden door de Nederlandsche Vereeniging tot bestrijding van het Tandbederf. De nadruk dient hier gelegd op het woord beheer; de samenstelling zal meer toevertrouwd zijn aan een kleine combinatie waar door gemakkelijk contact der leden de werkzaamheden gladder vlotten zullen. Doch niets zal de R. T. V. aangener dan op het juist gekozen oogenblik haar werk »voor het land« over te geven aan haar groote en machtige zustersvereniging. Het gaat hier niet om de eere maar om de resultaten.

Inrichting eener Tentoonstelling.

Algemeen Overzicht.

De verhouding van den mond en de tanden tot de spijsverteeringsorganen en het lichaam :

Hiertoe dienen : skelet, schedel, modellen, platen enz.

Dan volgen de afdeelingen:

Conserveerende tandh.

orthodontische »

prosthodontische »

waarbij apparaten, modellen, platen-foto's, statistieken, tabellen, spreuken enz. dienst doen.

daarna obturatoren en kaakfractuurbehandeling met de voorwerpen hierop betrekking hebbende.

Hierop volgt alles wat aangebracht kan worden en betrekking heeft op prophylactische maatregelen, waarbij de aandacht gevestigd wordt op poeders, pasta's, mondwater, borstels, tandenstokers, zijde enz. enz.

Voorts dient de aandacht gevestigd op goede en slechte gewoonten, goed kauwen, duimzuigen enz.

Dan het schooltandwezen met alles wat daarvan mede te deelen is — brochures — tabellen — statistieken, onderzoekingen, resultaten en plannen.

Hierop volgt eene afdeeling van het grensgebied der tandheelkunst en verwante kunsten.

Dan dient de aandacht gevestigd op de regeling der volkstandheelkunst door de ziekenfondsen, gemeentebesturen en den staat.

Eene afdeeling geschiedenis der tandheelkunst met curiosa sluit deze tentoonstelling.

De middelen.

De eerste daad om het doel te verwezenlijken is de publicatie van dit plan in dit Tijdschrift. Wij stellen ons voor dat de meeste collegae het plan welgezind zijn; dat zij in hunne particuliere verzamelingen voorwerpen bezitten, die zij ons willen afstaan of waarvan zij een duplicaat kunnen maken en ons toezenden, hetzij in bruikleen geven of in eigendom afdragen.

Zoo hopen we in de gelegenheid te komen uit de rijke verzameling voorwerpen en afdrukken welke zich in het Tandheelkundig Instituut te Utrecht bevinden eene keuze

te mogen doen, welke door reproductie ons in het bezit zal stellen van veel belangrijk materiaal.

Wij zullen een beroep doen op de tandheekkundige studenten om iets uit hun phantoomwerk af te staan, dat onze verzameling verrijkt. Hier kan nog worden medegedeeld dat alle leden der R. T. V. zich hoofdelijksbereid verklaard hebben een aantal objecten te maken, welke in het kader eener tentoonstelling passen.

Dit alles is evenwel nog niet voldoende.

De inrichting eener tentoonstelling zal geld kosten.

En de uitgaven daaraan besteed zullen vruchten afwerpen.

Wanneer een ieder nu naar zijn vermogen daarvoor iets afstaat, dan kunnen we aan het werk gaan.

Wij vertrouwen, dat de Redactie van dit Tijdschrift, terwille van het welslagen, zich beschikbaar zal stellen de mededeeling der verantwoording van ingekomen gelden in hare kolommen op te nemen¹⁾ en door aanvankelijk regelmatig opwekking hare lezers te animeeren met raad en daad ons te steunen.

Wie van de Nationale Vereenigingen voelt er nu iets voor de lijst der bijdragen te openen?

Het adres der Rotterdamsche Tandheekkundige Vereeniging is Kliniek: Aert van Nesstraat 141 Rotterdam.

¹⁾ Hiertoe zijn wij gaarne bereid.